

Kultūra**Poeto V.Braziūno gerbėjams – kalbanti knyga**

Poetas V. Braziūnas dvi dešimtis savo kolegų ir bičiulių įkalbėjo perskaityti ir įrašyti po vieną jo eilėraštį. R. Jurgaitis

"Lietuvos rytas"
2008-02-08 08:54

Poetas Vladas Braziūnas Vilniuje vakar pristatė savo kūrybos rinktinę. Tai išties neįprasta knyga.

Sostinės Rašytojų klube pristatytos V. Braziūno rinktinių eilėraščių knygos „Vakar yra rytoj“ skaitytojų laukia staigmena. Joje, be eilėraščių, yra dvi kompaktinės plokštelės su V. Braziūno eilėraščių įrašais.

Įdomiausia, kad šiuos eilėraščius įskaitė dvi dešimtys poeto kolegų ir bičiulių – nuo Juozo Erlicko iki Renatos Šerelytės.

„Kiekvienas skaitantis tarsi atskleidžia vis kitą mano briauną“, – džiaugėsi V. Braziūnas.

- Jūsų eilėraščių rinktinės pavadinimą „Vakar yra rytoj“ galima suprasti ir kaip kūrybos tęstinumo išraišką – praeities eilėraščiai yra tarsi ateities eilėraščių pagrindas, tiesa?

- Taip, čia būties ir kūrybos tęstinumas. Tik žiūrėčiau plačiau. Nemanau, kad mano kūrybos – ir ateities kūrybos, jeigu tokia bus – pagrindas būtų vien mano paties eilėraščiai. Neduokdie.

Čia veikiau užuomina, kad kūryba visada yra mitinis pasaulio kūrimo aktas. Ir kiekvienas mūsų „vakar“ – pirmapradė materija, kūrybos medžiaga, atspirties taškas iškelti pasaulį iš ūkanų chaoso. Užuomina nuolatinės jausenos: ar chaosas jau nėščias pasauliu, dievais?

- Rinktinė, šiaip ar taip, suteikia progą žvilgtelėti pro petį į praeitį. Kaip pats apibūdintumėte savo kūrybinį kelią?

- Kelias ilgas, rinktinėje – pusketvirto dešimtmečio jo pėdos. Poezija ir visa, kas su ja daugiopai susiję, tame mano gyvenimo kely, kažkodėl nesiaurėjančiame, tolydžio užima vis didesnius plotus. Ir čia aš turiu galvoje nebūtinai patį poezijos rašymą. Tiesiog ji su gyvenimu vis labiau sutampa.

- Paprastai rinktinės sudaro patys jų autoriai. Jūs šį darbą patikėjote literatūros tyrinėtojai Elenai Baliutytei. Kodėl?

- Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas yra mokslo įstaiga, kuri šiaip grožinės literatūros neleidžia. Bent jau šiuolaikinės. Manoji rinktinė tiko instituto leidžiamai

serijai „Gyvoji poezija“ kaip antroji jos knyga. Pirmoji – 2005 m. išleistos Jono Aisčio „Užgesę chimeros akys“.

Tad derėjo laikytis šios serijos sudarymo principų: sudarytojas – instituto mokslininkas, jis rašo ir įvadinę studijėlę apie autoriaus kūrybą.

E.Baliutytei mielai patikėjau šiuos darbus, nes ja pasitikiu. Žinoma, pats gal būčiau rinkęsis kiek kitaip. Arba įsivaizduoju, kad mano rinktinė, sudaryta dar kieno nors kito, irgi būtų gerokai kitokia. Kiekvienas pagrįstas pasirinkimas yra nepeiktinas.

- Kaip kilo mintis kartu su rinktine išleisti ir kompaktines plokšteles, kuriose įrašyti jūsų eilėraščius skaitančių kolegų balsai? Ar nesunku buvo juos įkalbinti įsitraukti į šį projektą?

- Kompaktinių plokštelių reikėjo, kad būtų išlaikyta serijos struktūra: „Gyvoji poezija“ pirmiausia – gyvai skaitoma poezija. Kilo mintis, kad mane galėtų paskaityti ir kiti žmonės. Ne aktoriai, o pirmiausia kolegos. Kai kurie jų yra ir išsidavę, kad vienas ar kitas mano eilėraštis jiems yra įsiminęs.

Įkalbinėti kolegų neteko. Ačiū jiems, didesnių nuotykių, nesusipratimų ar netikėtumų, regis, nė nebūta. Nebent aš ko nežinau, o žino literatūros tyrinėtojas Virginijus Gasiliūnas – įrašinėjęs, daugiausia tuo įrašinėjimu rūpinęsis žmogus. Jis mane patį dėl visa pikta net privertė įskaityti visą rinktinę ištisai.

Kiekvienas skaitovas galėjo elgtis laisvai. Jų pasirinkimas ir interpretavimas – man labai įdomus. Kiekvienas skaitantysis tarsi atskleidžia vis kitą mano briauną, jam pačiam aktualiausią. Tų briaunų briaunelių išseina daug, nes ir skaitančiųjų, regis, – akis, dvidešimt vienas.

* * * * „Rekonstrukcija: Aestiorum gentes“ Norbertui Vėliui treji gaideliai begysta saulėtekio žmogui į veidą žiedas įspįsta Dzūkijoje ir Nemunu leidžiasi Aukštaitijoje laukų vidury stovi stalias – linas ir duona languota pievų skara juosia derlų stuomenį dumblinių ežerų kūlgrindos saulėsėdos žmogui vaikščiot atplaukia žiedas ir uždega žvaigždę ant aistmarių V.Braziūnas